

Yttrande**2019-09-03**

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
fi.remissvar@regeringskansliet.se

Handläggare:
Rickard Franzén

Dnr: 2019–02151

Remissvar avseende betänkandet Analyser och utvärderingar för effektiv styrning (SOU 2018:79)

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas) har blivit ombett att lämna synpunkter på förslagen och materialet i rubricerat betänkande. Nedan följer myndighetens synpunkter.

Generella synpunkter

Formas ställer sig bakom de grundläggande principer som uttrycks i utredningen att myndigheter som genomför politiken inte bör analysera och utvärdera sig själva samt att regeringens beslut om investeringar och reformer bör ha sin grund i analyser, utvärderingar och forskning.

Formas anser vidare att en analys för att identifiera områden med behov av särskilda analys- och utvärderingsmyndigheter inte enbart bör baseras på hur olika utgiftsområden uppfyller de kriterier som ställs upp i utredningen (avsnitt 5.1). Analysen bör även inkludera och utgå från kända och angelägna behov inom analys och utvärdering, exempelvis behov som relaterar till hållbarhets- och klimatmålen.

Avsnitt 7.3.1 Regeringen ska ta ett principbeslut om att större reformer och investeringar ska utvärderas

Formas ställer sig bakom förslaget principiellt, men vill se en flexibilitet i urvalet av de reformer och investeringar som ska bli föremål för utvärdering. Urvalet bör inte enbart göras på kvantitativ grund och genom uppfyllande av formella kriterier, utan kan behöva kompletteras med en mer kvalitativt inriktad väsentlighetsanalys.

Avsnitt 7.3.2 Analys- och utvärderingsmyndigheter ska ha en renodlad roll

Formas anser att det är problematiskt att göra en klar och entydig gränsdragning mellan dels (1) analyser och utvärderingar som görs i syfte att förbättra verksamhet på operativ nivå, dels (2) de analyser och utvärderingar som analys- och utvärderingsmyndigheterna ska ansvara för enligt utredningen. Som exempel på det sistnämnda nämns i utredningen bland annat sammanställande av forskningsresultat. För Formas del kan sådana sammanställningar göras även för att förbättra verksamheten på operativ nivå när myndigheten planerar inom vilka områden myndigheten ska finansiera forskning. Genom att i allt för hög grad förlägga analyser och utvärderingar till särskilda

analys- och utvärderingsmyndigheter uppstår en risk för att analyser och utvärderingar som syftar till att förbättra verksamheten på operativ nivå blir för snävt definierade innehållsmässigt.

Med anledning av att de statliga forskningsfinansiärerna sorterar under flera olika statliga utgiftsområden, anser Formas att analyser och utvärderingar av forskningsfinansiering med fördel kan ske systemövergripande och oberoende av utgiftsområde. Formas vill dock även framhålla att det är centralt för de statliga forskningsfinansiärerna att ha tillgång till egna resurser för analys och utvärdering.

Avsnitt 7.3.3 Analys- och utvärderingsmyndigheter ska redovisa utvecklingen inom sina verksamhetsområden till regeringen vart fjärde år

En grundförutsättning för förslaget är att myndigheter effektivt kan samla in och dela data. Formas vill därför uppmärksamma regeringen på behovet av fortsatta åtgärder för att öka digitaliseringen och förbättra datahanteringen på myndigheter.

Avsnitt 7.3.4 och 7.3.5 En tydligare uppgift för Statskontoret samt för nätverk där analys- och utvärderingsmyndigheter, Statskontoret och Ekonomistyrningsverket ska ingå

Formas ser positivt på möjliggörandet av mer uttömmande analyser av myndigheters kostnadseffektivitet som även inkluderar djup kunskap om de analyserade myndigheternas sakområden.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Ingrid Petersson, efter föredragning av verksamhetscontroller Rickard Franzén. I beredningen har även förvaltningschef Karin Leth och verksamhetscontroller Hillevi Lundbäck deltagit.

Ingrid Petersson

Rickard Franzén